

I. DISPOSICIONS GENERALS

CAP DE L'ESTAT

18828 *Reial decret llei 23/2026, de 8 de setembre, pel qual s'adopten mesures fiscals i financeres urgents que contribueixin a la reconstrucció econòmica i social de l'illa de La Palma, així com mesures tendents a promoure l'execució d'inversions per part de les comunitats autònomes que han registrat superàvits pressupostaris i excessos de finançament pendents d'aplicar d'exercicis anteriors al 2026.*

I

La persistència de determinades situacions econòmiques i socials adverses derivades de l'erupció volcànica que va tenir lloc a Cumbre Vieja entre el setembre i el desembre de 2021, i la finalització de la vigència estesa de les mesures posades en marxa per afrontar-les, fa necessari mantenir alguna mesura que permeti continuar afrontant aquestes situacions de vulnerabilitat social i econòmica. Al seu torn, cal habilitar mesures financeres per promoure l'activitat inversora per part de les comunitats autònomes.

En primer lloc, en l'àmbit de l'impost sobre la renda de les persones físiques, s'amplia al període impositiu 2026 l'aplicació d'una deducció anàloga a la deducció per obtenció de rendes a Ceuta i Melilla als contribuents amb residència habitual i efectiva a l'illa de La Palma.

En segon lloc, s'aproven altres mesures destinades a flexibilitzar el marc financer de les comunitats autònomes amb nivells d'endeutament sobre el producte interior brut regional inferiors al 12,4 per cent a tancament de 2025 i amb superàvits pressupostaris i excessos de finançament pendents d'aplicar, perquè puguin finançar inversions entre 2026 i 2028. Entre aquestes mesures s'hi inclou una habilitació específica a la Comunitat Autònoma de Canàries per destinar 100 milions d'euros per finançar ajudes destinades a persones físiques i entitats afectades per l'erupció volcànica de l'illa de La Palma ocorreguda el setembre de 2021, sense que li sigui aplicable a aquests efectes el que estableix l'article 32 de la Llei orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera.

Igualment, es possibilita la destinació del superàvit pressupostari de 2025 de les comunitats autònomes per finançar inversions financerament sostenibles el 2026 i 2027.

Finalment, s'obre un nou termini per sol·licitar la suspensió d'obligacions de pagament d'interès i principal per a préstecs i crèdits amb garantia hipotecària i sense de determinats deutors dels municipis d'El Paso, Los Llanos de Aridane i Tazacorte inscrits en el Registre de persones afectades per les erupcions volcàniques de l'illa de La Palma. D'aquesta manera, s'allevia la situació de famílies d'agricultors que no poden treballar a les seves finques perquè encara es troben afectades, i s'estableix un nou règim regulador de la prestació extraordinària per cessament d'activitat a què poden accedir complint determinats requisits, els treballadors autònoms les activitats dels quals s'hagin vist afectades pels danys ocasionats per l'erupció volcànica registrada a la zona de Cumbre Vieja, a l'illa de La Palma.

II

Així, l'article 1 fa una nova redacció de la disposició addicional cinquanta-setena de la Llei 35/2006, de 28 de novembre, de l'impost sobre la renda de les persones físiques i de modificació parcial de les lleis dels impostos sobre societats, sobre la renda de no residents i sobre el patrimoni amb efectes des d'1 de gener de 2026 perquè, també en el

període impositiu 2026, la deducció per obtenció de rendes a Ceuta i Melilla sigui igualment aplicable, en els mateixos termes i condicions, als contribuents amb residència habitual i efectiva a l'illa de La Palma.

L'article 2 conté regles especials per a la destinació dels excessos de finançament i superàvits pressupostaris pendents d'aplicar per part de les comunitats autònomes amb deute sobre el producte interior brut regional inferior al 12,4 per cent a tancament de 2025, així com l'habilitació a la Comunitat Autònoma de Canàries perquè pugui destinar 100 milions d'euros per finançar ajudes destinades a persones físiques i entitats afectades per l'erupció volcànica de l'illa de La Palma ocorreguda el setembre de 2021.

L'article 3 estableix regles excepcionals de destinació del superàvit pressupostari de les comunitats autònomes de 2025.

A l'article 4 s'obre un nou termini per sol·licitar la suspensió d'obligacions de pagament d'interès i principal per a préstecs i crèdits amb garantia hipotecària i sense per als deutors dels municipis d'El Paso, Los Llanos d'Aridane i Tzacorte inscrits en el Registre de persones afectades per les erupcions volcàniques de l'illa de La Palma els ingressos principals de les quals provenguin de l'agricultura i que hagin sol·licitat la suspensió de les seves obligacions de pagament d'interessos i principal per a préstecs i crèdits amb garantia hipotecària i sense o la seva pròrroga en virtut del que disposa la disposició addicional quarta del Reial decret llei 20/2021, de 5 d'octubre, pel qual s'adopten mesures urgents de suport per a la reparació dels danys ocasionats per les erupcions volcàniques i per a la reconstrucció econòmica i social de l'illa de La Palma, i d'aquesta manera alleujar la situació de famílies d'agricultors que no poden treballar en les seves finques perquè encara es troben afectades.

L'article 5 estableix un nou règim regulador en relació amb els requisits que han de complir els treballadors autònoms per accedir a la prestació extraordinària per cessament d'activitat quan les seves activitats s'hagin vist afectades pels danys ocasionats per l'erupció volcànica registrada a la zona de Cumbre Vieja, a l'illa de La Palma, excloent-hi, d'una banda, les subvencions percebudes en el marc del Programa comunitari de suport a les produccions agràries de les Canàries (POSEI), a l'efecte de determinar els rendiments nets computables fiscalment procedents de l'activitat per compte propi, així com el total d'ingressos comptables fiscalment derivats de l'activitat esmentada, i de l'altra, habilitar perquè els treballadors autònoms que hagin iniciat la seva activitat el 2020 també puguin tenir accés a aquesta prestació.

Finalment, s'hi inclouen dues disposicions addicionals i dues disposicions finals.

La disposició addicional primera regula l'habilitació al Ministeri competent en matèria d'affers socials per efectuar els lliuraments de crèdits i pagaments necessaris per a l'execució dels compromisos que conté l'Acord de la Comissió Mixta del Concert Econòmic de 9 de juliol de 2026 i l'habilitació dels crèdits pressupostaris necessaris i suficients per a aquesta finalitat. La disposició addicional segona estableix que les ajudes destinades a activitats econòmiques es concedeixen de conformitat amb la normativa de la Unió Europea en matèria d'ajudes d'Estat.

La disposició final primera estableix el títol competencial que n'habilita l'aprovació i la segona, l'entrada en vigor del Reial decret llei.

III

L'article 86 de la Constitució espanyola permet al Govern dictar decrets llei «en cas de necessitat extraordinària i urgent», sempre que no afectin l'ordenament de les institucions bàsiques de l'Estat, els drets, els deures i les llibertats dels ciutadans que regula el títol I de la Constitució, el règim de les comunitats autònomes ni el dret electoral general. Aquesta norma es configura, per tant, com un instrument amb uns contorns ben definits en què el judici polític d'oportunitat i necessitat gaudeix d'un marge ampli, sempre que s'orienti a assolir un resultat concret davant una situació d'urgència ineludible.

Aquest Reial decret llei no regula cap aspecte que afecti l'ordenament de les institucions bàsiques de l'Estat, ni els drets i les llibertats dels ciutadans que regula el títol I de la Constitució, el règim de les comunitats autònomes ni el dret electoral general.

D'aquesta manera, no hi ha afectació a l'ordenament de les institucions bàsiques de l'Estat i al dret electoral general, ja que es tracta de matèries alienes a l'objecte del Reial decret llei. Pel que fa a l'afectació al règim de les comunitats autònomes, el Reial decret llei no afecta la seva posició institucional, ni delimita de manera directa i positiva les competències que tenen atribuïdes i, en tot cas, es dicta en l'àmbit de les competències exclusives que l'article 149.1 de la Constitució espanyola reconeix a l'Estat, per la qual cosa es pot que no afecta el règim de les comunitats autònomes.

Finalment, i en relació amb la prohibició d'afectació als drets, deures i llibertats dels ciutadans que regula el títol I de la Constitució espanyola, la consolidada doctrina constitucional es resumeix en la STC 139/2016, de 21 de juliol (FJ 6), «1r) (...) aquest Tribunal ha rebutjat una interpretació extensiva del límit esmentat que suposaria el buidatge de la figura del Decret llei, fent-lo «inservible per regular amb més o menys incidència qualsevol aspecte relacionat amb les matèries que inclou el títol I de la Constitució; 2n) La clàusula restrictiva s'ha d'entendre de manera que no es redueixi a no res la figura del decret llei, de manera que el que es prohibeix constitucionalment és que es reguli un règim general d'aquests drets, deures i llibertats o que vagi en contra del contingut o dels elements essencials d'alguns d'aquests drets» (STC 111/1983, de 2 de desembre, FJ 8, confirmada per altres de posteriors); 3r) El Tribunal no s'ha de fixar únicament en la manera com es manifesta el principi de reserva de llei en una matèria determinada, sinó que més aviat ha d'examinar si hi ha hagut «afectació» pel decret llei d'un dret, un deure o una llibertat regulats en el títol I de la CE, la qual cosa exigeix tenir en compte la configuració constitucional del dret, el deure o la llibertat afectats en cada cas, i fins i tot la seva ubicació sistemàtica en el text constitucional i la naturalesa i l'abast de la regulació concreta de què es tracti (...)».

En aquest sentit, la mesura tributària que conté aquest Reial decret llei no afecta el deure de tots els espanyols de contribuir al sosteniment de les despeses públiques, que preveu l'article 31.1 de la Constitució espanyola, ja que, atès el seu abast limitat, no suposaria una «intervenció o innovació normativa que, per la seva entitat qualitativa o quantitativa, alteri sensiblement la posició de l'obligat a contribuir segons la seva capacitat econòmica en el conjunt del sistema tributari» (cfr. STC 73/2017, de 8 de juny [FJ 2]).

Igualment, les mesures relatives a l'habilitació a les comunitats autònomes perquè puguin destinar els seus recursos procedents dels superàvits pressupostaris o excessos de finançament pendents d'aplicar al tancament de 2025 per fer inversions i, específicament, a la Comunitat Autònoma de Canàries perquè pugui destinar 100 milions d'euros al finançament d'ajudes destinades a persones físiques o jurídiques afectades per l'erupció volcànica a l'illa de La Palma, així com l'habilitació de les comunitats autònomes que van registrar un superàvit pressupostari el 2025 per executar inversions financerament sostenibles, es justifiquen per la necessitat d'impulsar inversions públiques que contribueixin a la promoció econòmica i social de les comunitats autònomes amb una situació financera més sanejada. Aquest tipus de mesures s'han habilitat en ocasions similars a partir de 2018, mitjançant lleis anuals de pressupostos o mitjançant un reial decret llei.

Finalment, la prestació extraordinària per cessament d'activitat i la mesura de suspensió d'obligacions de pagament d'interessos i principal per a préstecs i crèdits amb garantia hipotecària i sense responen a la necessitat urgent de continuar adoptant mesures de suport a les persones la capacitat econòmica de les quals s'ha vist fortament minvada a conseqüència dels danys derivats de l'erupció volcànica de l'illa de La Palma.

En definitiva, atès l'objecte, la finalitat i el context d'urgència i exigència temporal en què es dicta la norma, cal concloure que es respecten els pressupòsits i els límits que estableix l'article 86 de la Constitució espanyola.

En aquest cas, la urgència ve determinada perquè afecten matèries fiscals, de prestacions econòmiques i pressupostàries d'aquest exercici que s'han d'aprovar per adequar-les a la situació financera actual i la necessitat de promoure inversions financerament sostenibles.

En definitiva, el reial decret llei representa un instrument constitucionalment precís, en tant que és pertinent i adequat per assolir la finalitat que justifica la legislació d'urgència, que no és altra que, tal com ha exigint reiteradament el nostre Tribunal Constitucional, fer front a una situació concreta, dins dels objectius governamentals, que, per raons difícils de preveure, requereix una acció normativa immediata en un termini més breu que el requerit per la via normal o pel procediment d'urgència per a la tramitació parlamentària de les lleis.

De tot això es desprenen la necessitat i l'oportunitat d'adoptar les mesures que preveu aquest Reial decret llei.

IV

Aquest Reial decret llei s'adequa als principis de bona regulació que estableix l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, atès que el principi de necessitat ha quedat àmpliament justificat anteriorment amb l'explicació i la concurrència del pressupost habilitador que exigeix l'article 86.1 de la Constitució espanyola per a l'aprovació pel Govern de reials decrets lleis.

Pel que fa als principis de seguretat jurídica, proporcionalitat i eficàcia, s'ha de destacar que la modificació es limita estrictament a abordar de manera puntual, precisa i clara aquest aspecte, mitjançant la millor alternativa possible, l'aprovació d'un reial decret llei, atesos el rang legal exigible i la necessitat urgent ja esmentada. D'acord amb el que s'ha exposat, aquesta norma està justificada per raons d'interès general, persegueix uns fins clars i determinats i és l'instrument més adequat per garantir-ne la consecució. Així mateix, és coherent amb la resta de l'ordenament jurídic.

Quant al principi de transparència, si bé la norma està exempta dels tràmits de consulta pública, audiència i informació pública, tal com autoritza l'article 26.11 de la Llei 50/1997, de 27 de novembre, del Govern, se'n defineixen clarament els objectius, reflectits tant a la part expositiva com a la memòria amb què s'acompanya. Finalment, pel que fa al principi d'eficiència, la norma no genera càrregues administratives per a la ciutadania i permet racionalitzar la planificació i l'execució dels recursos públics per part de les comunitats autònomes.

Aquest Reial decret llei es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1.11.a, 13a, 14a i 17a de la Constitució espanyola, que atribueixen a l'Estat, respectivament, les competències exclusives en matèria de bases de l'ordenació del crèdit, banca i assegurances, bases i coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica, hisenda general i deute de l'Estat i sobre legislació bàsica i règim econòmic de la Seguretat Social, sense perjudici de l'execució dels seus serveis per les comunitats autònomes.

En virtut d'això, fent ús de l'autorització que conté l'article 86 de la Constitució espanyola, a proposta del ministre d'Hisenda i del ministre de Política Territorial i Memòria Democràtica, i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 8 de setembre de 2026,

DISPOSO:

Article 1. *Modificació de la Llei 35/2006, de 28 de novembre, de l'impost sobre la renda de les persones físiques i de modificació parcial de les lleis dels impostos sobre societats, sobre la renda de no residents i sobre el patrimoni.*

Amb efectes des de l'1 de gener de 2026, es modifica la disposició addicional cinquanta-setena de la Llei 35/2006, de 28 de novembre, de l'impost sobre la renda de les persones físiques i de modificació parcial de les lleis dels impostos sobre societats, sobre la renda de no residents i sobre el patrimoni, que queda redactada de la manera següent:

«Disposició addicional cinquanta-setena. *Deducció per residència habitual i efectiva a l'illa de La Palma durant els períodes impositius 2022, 2023, 2024, 2025 i 2026.*

1. En els períodes impositius 2022, 2023, 2024, 2025 i 2026, la deducció que preveu el número 1r de l'apartat 4 de l'article 68 d'aquesta llei és aplicable, en els mateixos termes i condicions, als contribuents amb residència habitual i efectiva a l'illa de La Palma, i s'ha d'entendre, a aquests efectes, que les referències efectuades a Ceuta i Melilla en aquest article, a l'article 101 d'aquesta llei i en el desplegament reglamentari respectiu ho són també a l'illa de La Palma.

2. En el període impositiu 2024, 2025 i 2026, el que disposa l'apartat 1 anterior només és aplicable per determinar el tipus de retenció i ingrés a compte que s'ha de practicar sobre els rendiments als quals sigui d'aplicació aquesta deducció que s'hagin satisfet el 2024 a partir de l'entrada en vigor del Reial decret llei 4/2024, de 26 de juny, pel qual es prorroguen determinades mesures per afrontar les conseqüències econòmiques i socials derivades dels conflictes a Ucraïna i al Pròxim Orient i s'adopten mesures urgents en matèria fiscal, energètica i social, el 2025, a partir de l'entrada en vigor del Reial decret llei 13/2025, de 25 de novembre, pel qual s'adopten mesures complementàries urgents per a la recuperació econòmica i social de l'illa de La Palma després dels danys ocasionats per les erupcions volcàniques, i el 2026, a partir de l'entrada en vigor del Reial decret llei 23/2026, de 8 de setembre, pel qual s'adopten mesures fiscals i financeres urgents que contribueixin a la reconstrucció econòmica i social de l'illa de La Palma, així com mesures tendents a promoure l'execució d'inversions per part de les comunitats autònomes que han registrat superàvits pressupostaris i excessos de finançament pendents d'aplicar d'exercicis anteriors a 2026, o en els exercicis esmentats, per determinar el tipus del pagament fraccionat corresponent a les activitats econòmiques que hi tinguin dret el termini de presentació de les quals no s'hagi iniciat en el moment de l'entrada en vigor del Reial decret llei 4/2024, de 26 de juny, del Reial decret llei 13/2025, de 25 de novembre, o del Reial decret llei 23/2026, de 8 de setembre, segons que el pagament fraccionat correspongui al període impositiu 2024, 2025 o 2026, respectivament.

En particular, per calcular el tipus de retenció o l'ingrés a compte aplicable als rendiments del treball als quals sigui d'aplicació el procediment general de retenció a què es refereix l'article 82 del Reglament de l'impost, que se satisfacin o abonin el 2024, 2025 i 2026 a partir de les dates esmentades, respectivament, s'ha de tenir en compte el que disposa l'apartat 1 anterior, i s'ha de regularitzar, si escau, el tipus de retenció o l'ingrés a compte en els primers rendiments del treball que se satisfacin o abonin en cada exercici a partir d'aquestes dates.

No obstant això, el que disposa el paràgraf anterior es pot efectuar, a opció del pagador, en els primers rendiments del treball que se satisfacin o abonin el 2024 a partir del mes següent de l'entrada en vigor del Reial decret llei 4/2024, de 26 de juny, el 2025 a partir del mes següent de l'entrada en vigor del Reial decret

lleí 13/2025, de 25 de novembre, o el 2026 a partir del mes següent de l'entrada en vigor del Reial decret llei 23/2026, de 8 de setembre, cas en què el tipus de retenció o l'ingrés a compte que s'ha de practicar sobre els rendiments del treball satisfets a cadascun dels exercicis esmentats amb anterioritat a aquestes dates s'ha de determinar sense prendre en consideració el que disposa l'apartat 1 anterior.»

Article 2. Regles especials per a la destinació dels excessos de finançament i superàvits pressupostaris de les comunitats autònomes a tancament de 2025 i habilitació a la Comunitat Autònoma de Canàries per destinar part dels seus excessos de finançament i superàvits pressupostaris a tancament de 2025 per finançar ajudes destinades a persones físiques i entitats afectades per l'erupció volcànica de l'illa de La Palma ocorreguda el setembre de 2021.

1. Les comunitats autònomes que tinguin, de conformitat amb les dades del Banc d'Espanya, un deute públic sobre el producte interior brut regional a tancament de 2025 inferior al 12,4 per cent, queden eximides de reduir l'endeutament net pels excessos de finançament o superàvits pendents de compensar a tancament de 2025 sense que sigui aplicable a aquests efectes el que estableix l'article 32 de la Llei orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera, sempre que ho destinin a finançar inversions en els termes que defineix l'apartat tres de l'article següent, que s'han d'executar en els anys 2026, 2027 i 2028. A aquests efectes, aquestes comunitats autònomes queden eximides de l'obligació de qualificar aquestes inversions com a finançament sostenibles, tant als efectes del que disposa l'article 2 del Reial decret llei 15/2025 com del que preveu l'article 3 d'aquest Reial decret llei.

Excepcionalment, també la Comunitat Autònoma de Canàries pot destinar 100 milions d'euros dels seus excessos de finançament o superàvits registrats a tancament de 2025 per finançar ajudes destinades a persones físiques i entitats afectades per l'erupció volcànica de l'illa de La Palma ocorreguda el setembre de 2021, i amb caràcter preferent, a la compensació per quilogram improductiu de 2024, 2025 i 2026, a les compensacions per la reconstrucció d'infraestructures agràries destruïdes per l'erupció volcànica com ara coberts per a les eines, quadres, dipòsits d'aigua, granges, empaquetats de plàtans, magatzems agrícoles o obres hidràuliques, a la compensació de costos a la reconstrucció de finques agrícoles i per al sistema d'evacuació de CO₂, sense que tampoc li sigui aplicable, a aquests efectes, el que estableix l'article 32 de la Llei orgànica 2/2012, de 27 d'abril. La despesa que executi la Comunitat Autònoma de Canàries en ajudes per pal·liar danys derivats de l'erupció volcànica de l'illa de La Palma s'ha d'imputar en primer lloc fins a l'import total previst per esgotar l'habilitació que preveu el Reial decret llei 13/2025, de 25 de novembre, pel qual s'adopten mesures complementàries urgents per a la recuperació econòmica i social de l'illa de La Palma després dels danys ocasionats per les erupcions volcàniques. Un cop superat aquest import, la resta de les despeses en què s'ha incorregut per aquest concepte s'ha d'aplicar d'acord amb el que preveu aquesta norma, i s'han d'imputar successivament als superàvits i, si escau, als excessos de finançament disponibles. Una vegada s'han imputat aquestes ajudes, les inversions que preveu el paràgraf primer d'aquest apartat s'han d'aplicar successivament als superàvits i, si escau, als excessos de finançament pendents de compensar.

Els imports destinats a inversions i a ajudes per pal·liar danys derivats de l'erupció volcànica de l'illa de La Palma no es tenen en compte a l'efecte del compliment de la regla de despesa. Per a això, cal atènyer-se al que estableix l'últim informe previst a l'article 17 de la Llei orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera.

2. La despesa d'inversió excepcional executada mitjançant aquesta habilitació legal s'ha de registrar comptablement separatament, de manera que en la liquidació del pressupost de cadascun dels exercicis 2026 a 2029, es pugui comprovar l'impacte

d'aquesta despesa sobre la sostenibilitat a mitjà termini de la comunitat autònoma. Si la seva execució implica desequilibris fiscals temporals no consolidables i l'incompliment de l'objectiu d'estabilitat pressupostària o de deute públic d'algun d'aquests exercicis, la Comissió Mixta o la Comissió Bilateral pot valorar si el pla economicofinancer no ha d'incloure mesures d'increment d'ingressos o reducció de despeses durant la seva vigència.

En qualsevol cas, si la comunitat autònoma incorregués en dèficit, aquest s'entén finançat fins a l'import del superàvit pressupostari o excés de finançament pendants de compensar. En aquest sentit, les autoritzacions d'endeutament de l'Estat i les assignacions que s'estableixin amb càrrec als mecanismes addicionals de finançament han de tenir en compte la coordinació de l'endeutament i el dèficit que estableixen l'article 15 de la Llei orgànica 2/2012, de 27 d'abril i la resta de la normativa d'estabilitat pressupostària.

3. En virtut del seu règim foral, l'aplicació del que disposen els apartats anteriors a la Comunitat Autònoma del País Basc i a la Comunitat Foral de Navarra s'entén sense perjudici del que disposen les lleis del concert econòmic i del conveni econòmic.

Article 3. Regles especials per a la destinació del superàvit pressupostari de 2025 de les comunitats autònomes per finançar inversions financerament sostenibles.

1. Les comunitats autònomes que hagin obtingut superàvit en termes de comptabilitat nacional en l'exercici 2025, segons l'informe que preveu l'article 17.4 de la Llei orgànica 2/2012, de 27 d'abril, queden eximides de l'aplicació de l'article 32 d'aquesta Llei orgànica i poden destinar aquest superàvit, en els exercicis 2026 i 2027, per finançar inversions que siguin financerament sostenibles durant la seva vida útil, sempre que compleixin simultàniament els requisits següents:

a) Que, d'acord amb l'informe que preveu l'article 17.4 de la Llei orgànica 2/2012, de 27 d'abril, corresponent a l'exercici en què s'apliqui la mesura, no hagin incorregut en dèficit en termes de comptabilitat nacional.

b) Que el període mitjà de pagament a proveïdors s'hagi mantingut dins dels límits legals de morositat durant els sis mesos anteriors a l'aplicació de la mesura.

2. Té la consideració d'inversió financerament sostenible la que tingui, a llarg termini, un impacte positiu, directe i verificable sobre la sostenibilitat de les finances públiques i sobre el creixement potencial de l'economia i que, executant-se dins de l'àmbit de competències de la comunitat autònoma o ciutat amb Estatut d'autonomia, compleixi almenys un dels criteris següents:

- a) Tenir efectes positius per al canvi climàtic.
- b) Contribuir a l'eficiència energètica.
- c) Evitar despeses recurrents en exercicis futurs.
- d) Generar estalvis en exercicis futurs.

En tot cas, té la consideració d'inversió financerament sostenible la inversió en un habitatge social i assequible o en un habitatge subjecte a qualsevol règim de protecció pública permanent.

3. La vida útil i el manteniment de la inversió no poden posar en risc l'estabilitat pressupostària ni la sostenibilitat financera de la comunitat autònoma.

El superàvit no es pot destinar al manteniment d'inversions ni a l'adquisició de mobiliari, béns o equipament de reposició.

Les despeses objecte d'aquest article han de tenir la naturalesa d'inversió, tant en la classificació econòmica del pressupost de l'entitat com en termes de comptabilitat nacional. Únicament es poden exceptuar del còmput de la despesa a l'efecte de l'article 12 de la Llei orgànica 2/2012, de 27 d'abril els imports que, si no existís aquesta disposició, haurien integrat la despesa computable de conformitat amb aquest article.

No es poden exceptuar de la despesa computable les despeses que, en virtut d'una altra disposició legal aplicable, ja estan excloses a l'efecte de l'article 12 de la Llei orgànica 2/2012, de 27 d'abril.

4. L'import total aplicat com a inversió financerament sostenible en els exercicis 2026 i 2027 no pot excedir del superàvit en termes de comptabilitat nacional de la comunitat autònoma en l'exercici 2025, de conformitat amb l'informe que preveu l'article 17.4 de la Llei orgànica 2/2012, de 27 d'abril.

5. L'inici de l'expedient de despesa corresponent i el reconeixement de la totalitat de les obligacions econòmiques derivades de la inversió executada s'han d'efectuar abans de finalitzar l'exercici 2027. No obstant això, quan un projecte d'inversió no es pugui executar íntegrament abans del 31 de desembre de 2027, la part restant de la despesa autoritzada es pot comprometre i reconèixer en l'exercici 2028, i s'ha de finançar amb càrrec al romanent de tresoreria de 2027, amb el límit de l'import del superàvit de 2025 i sense que la comunitat autònoma pugui incórrer en dèficit al tancament d'aquest exercici. En tot cas, els projectes d'inversió s'han d'haver iniciat abans del 31 de desembre de 2027.

6. Els expedients de despesa tramitats a l'empara d'aquest article estan subjectes a fiscalització prèvia, en els termes que estableixi la normativa aplicable a cada entitat. No es poden executar inversions quan els informes de fiscalització prèvia siguin desfavorables.

L'expedient incorpora una memòria econòmica específica que ha de contenir la projecció dels efectes pressupostaris i econòmics que es puguin derivar de la inversió al llarg de la seva vida útil, així com l'avaluació de la seva sostenibilitat.

L'òrgan interventor de la comunitat autònoma ha d'informar sobre la consistència i el suport de les projeccions que conté la memòria econòmica i ha de certificar el compliment dels requisits per a la consideració de la inversió com a financerament sostenible, i n'ha de donar trasllat a la Intervenció General de l'Administració de l'Estat.

7. L'interventor general de la comunitat autònoma ha de remetre al Ministeri d'Hisenda, mitjançant una certificació signada, la relació detallada de les inversions executades l'exclusió del còmput de la despesa computable de les quals es proposi a l'empara de l'apartat vuit d'aquest article.

La certificació s'ha de remetre abans del 31 de març i abans del 31 de juliol de l'any següent al d'execució, a l'efecte de la seva consideració en els informes que preveuen, respectivament, els articles 17.3 i 17.4 de la Llei orgànica 2/2012, de 27 d'abril, i ha d'incloure:

a) La declaració que els projectes es van iniciar abans de finalitzar l'exercici corresponent i que, a 31 de desembre d'aquest exercici, es trobaven, almenys, en la fase d'autorització de la despesa.

b) La constància que hi ha una memòria econòmica i que la intervenció general n'ha emès un informe favorable, que certifica el compliment dels requisits per considerar-la com a una inversió financerament sostenible.

c) L'import global de les inversions financerament sostenibles executades en l'exercici que compleixen els requisits per a no computar com a despesa a l'efecte de la regla de despesa.

Com a annex a la certificació s'ha de remetre el qüestionari normalitzat que faciliti el Ministeri d'Hisenda, amb la informació individualitzada per projecte, emplenat de conformitat amb les instruccions que l'acompanyin.

8. L'import de la despesa feta en inversions financerament sostenibles a l'empara d'aquest article no es considera despesa computable a l'efecte de l'aplicació de la regla de despesa, definida a l'article 12 de la Llei orgànica 2/2012, de 27 d'abril.

Article 4. Mesures de suspensió d'obligacions de pagament d'interessos i principal per a préstecs i crèdits amb garantia hipotecària i sense.

Els deutors dels municipis d'El Paso, Los Llanos d'Aridane i Tazacorte inscrits en el Registre de persones afectades per les erupcions volcàniques de l'illa de La Palma els ingressos principals de les quals provinguin de l'agricultura i que hagin sol·licitat la suspensió de les seves obligacions de pagament d'interessos i principal per a préstecs i crèdits amb garantia hipotecària i sense o la seva pròrroga en virtut del que disposa la disposició addicional quarta del Reial decret llei 20/2021, de 5 d'octubre, pel qual s'adopten mesures urgents de suport per a la reparació dels danys ocasionats per les erupcions volcàniques i per a la reconstrucció econòmica i social de l'illa de La Palma, poden sol·licitar, fins al 15 d'octubre de 2026, una nova suspensió de sis mesos, per al període comprès entre l'1 d'octubre de 2026 i el 31 de març de 2027, de les seves obligacions de pagament derivades dels contractes de préstec o crèdit amb garantia hipotecària o sense. En tota la resta, són aplicables els articles 15 a 24 del Reial decret llei 20/2021, de 5 d'octubre.

Article 5. Prestació extraordinària de cessament d'activitat per als treballadors autònoms que vegin afectades les seves activitats a conseqüència dels danys ocasionats per l'erupció volcànica registrada a la zona de Cumbre Vieja de La Palma.

Per accedir a la prestació extraordinària per cessament d'activitat per als treballadors autònoms les activitats dels quals s'hagin vist afectades pels danys ocasionats per l'erupció volcànica registrada a la zona de Cumbre Vieja, a l'illa de La Palma, que regulen el Reial decret llei 18/2021, de 28 de setembre, de mesures urgents per a la protecció de l'ocupació, la recuperació econòmica i la millora del mercat de treball; el Reial decret llei 11/2022, de 25 de juny, pel qual s'adopten i es prorroguen determinades mesures per respondre a les conseqüències econòmiques i socials de la guerra a Ucraïna, per fer front a situacions de vulnerabilitat social i econòmica, i per a la recuperació econòmica i social de l'illa de La Palma; el Reial decret llei 20/2022, de 27 de desembre, de mesures de resposta a les conseqüències econòmiques i socials de la Guerra d'Ucraïna i de suport a la reconstrucció de l'illa de La Palma i a altres situacions de vulnerabilitat; el Reial decret llei 5/2023, de 28 de juny, pel qual s'adopten i es prorroguen determinades mesures de resposta a les conseqüències econòmiques i socials de la Guerra d'Ucraïna, de suport a la reconstrucció de l'illa de La Palma i a altres situacions de vulnerabilitat; de transposició de directives de la Unió Europea en matèria de modificacions estructurals de societats mercantils i conciliació de la vida familiar i la vida professional dels progenitors i dels cuidadors, i d'execució i compliment del dret de la Unió Europea, el Reial decret llei 4/2024, de 26 de juny, pel qual es prorroguen determinades mesures per afrontar les conseqüències econòmiques i socials derivades dels conflictes a Ucraïna i al Pròxim Orient i s'adopten mesures urgents en matèria fiscal, energètica i social; i el Reial decret llei 1/2025, de 28 de gener, pel qual s'aproven mesures urgents en matèria econòmica, de transport i de Seguretat Social, i per fer front a situacions de vulnerabilitat, són aplicables les regles següents:

a) No es tenen en compte les subvencions percebudes en el marc del Programa comunitari de suport a les produccions agràries de les Canàries (POSEI), a l'efecte de determinar els rendiments nets computables fiscalment procedents de l'activitat per compte propi, així com el total d'ingressos comptables fiscalment derivats d'aquesta activitat,

b) En el cas dels treballadors autònoms que hagin iniciat la seva activitat durant l'exercici 2020, les referències a l'exercici 2019 efectuades per calcular la reducció d'ingressos exigida a l'efecte de determinar el total d'ingressos fiscalment computables derivats de l'activitat per compte propi, s'entenen fetes al trimestre equivalent de l'exercici 2020.

Disposició addicional primera. *Compliment de l'Acord de la Comissió Mixta del Concert Econòmic de 9 de juliol de 2026 i concessió d'un crèdit extraordinari en el pressupost de la secció 29 «Ministeri de Drets Socials, Consum i Agenda 2030».*

1. Correspon al Ministeri de Drets Socials, Consum i Agenda 2030, com a departament competent per raó de la matèria, efectuar les actuacions necessàries per a l'execució de l'Acord de la Comissió Mixta del Concert Econòmic amb la Comunitat Autònoma del País Basc de 9 de juliol de 2026, incloent-hi la tramitació dels expedients de despesa i dels lliuraments i pagaments que escaiguin a favor de la Comunitat Autònoma del País Basc.

2. De la mateixa manera que mitjançant el Reial decret llei 17/2026, de 23 de juny, de mesures extraordinàries per a l'enfortiment i la consolidació del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència, es van habilitar crèdits per reforçar el finançament de la dependència, mitjançant aquesta disposició es concedeix un crèdit extraordinari per un import de 16.840.943,24 euros en el pressupost de la secció 29 «Ministeri de Drets Socials, Consum i Agenda 2030», servei 03 «Secretaria d'Estat de Drets Socials», programa 000X «Transferències i lliuraments interns», capítol 4 «Transferències corrents», article 42 «A la Seguretat Social», concepte 426 «A l'IMSERSO, per a l'execució de l'Acord de la Comissió Mixta del Concert Econòmic de 9 de juliol de 2026», per atendre el finançament complementari corresponent a l'exercici 2026 que preveu l'Acord esmentat.

El crèdit extraordinari es finança d'acord amb el que estableix l'article 59 de la Llei 47/2003, de 26 de novembre, general pressupostària.

3. Sense perjudici de l'expedient de despesa que tramiti la Secretaria d'Estat de Drets Socials a favor de l'Institut de Gent gran i Serveis socials (IMSERSO), i que s'imputi al crèdit que preveu l'apartat anterior, l'aprovació d'aquest Reial decret llei constitueix el títol suficient per generar crèdit, per un import de 16.840.943,24 euros, en l'aplicació pressupostària 3134-451.5 «Per a l'execució de l'Acord de la Comissió Mixta del Concert Econòmic de 9 de juliol de 2026».

4. Quan en l'exercici 2027 no es trobin disponibles les dotacions necessàries per executar l'Acord de la Comissió Mixta del Concert Econòmic de 9 de juliol de 2026, correspon al Govern, a proposta de la persona titular del Ministeri d'Hisenda, autoritzar les transferències de crèdit entre seccions pressupostàries necessàries per dotar, a la secció 29 «Ministeri de Drets Socials, Consum i Agenda 2030», els crèdits destinats a atendre el finançament complementari provisional corresponent a l'exercici 2027, per un import de 32.381.095,67 euros, així com el saldo que, si escau, resulti a favor de la Comunitat Autònoma del País Basc de la regularització del finançament complementari corresponent a l'exercici 2026, per l'import que es determini de conformitat amb aquest Acord.

A les transferències de crèdit que preveu aquest apartat no els és aplicable les restriccions que estableix l'article 52.1 de la Llei 47/2003, de 26 de novembre, general pressupostària.

5. Les transferències que preveu l'apartat anterior s'efectuen al servei, programa i concepte pressupostari que determini el Ministeri d'Hisenda, d'acord amb l'estructura pressupostària vigent el 2027, i tenen com a finalitat exclusiva atendre les obligacions derivades de l'Acord referit corresponents a aquest exercici.

6. Sense perjudici de l'expedient de despesa que tramiti la Secretaria d'Estat de Drets Socials a favor de l'Institut de Gent gran i Serveis socials (IMSERSO), i que s'imputi al crèdit que preveu l'apartat anterior, l'aprovació que faci el Consell de Ministres de les transferències de crèdit corresponents que preveu l'apartat 4 constitueix el títol suficient per generar crèdit en el pressupost de l'IMSERSO en l'aplicació pressupostària 3134-451.5 «Per a l'execució de l'Acord de la Comissió Mixta del Concert Econòmic de 9 de juliol de 2026», per l'import total de les dotacions efectuades de conformitat amb l'apartat 3.1.

Disposició addicional segona. *Normativa de la Unió Europea.*

Les ajudes destinades a activitats econòmiques es concedeixen de conformitat amb la normativa de la Unió Europea en matèria d'ajudes d'Estat.

Disposició final primera. *Títols competencials.*

Aquest Reial decret llei es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1.11.a, 13a, 14a i 17a de la Constitució espanyola, que atribueixen a l'Estat, respectivament, les competències exclusives en matèria de bases de l'ordenació del crèdit, banca i assegurances, bases i coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica, hisenda general i deute de l'Estat i sobre legislació bàsica i règim econòmic de la Seguretat Social, sense perjudici de l'execució dels seus serveis per les comunitats autònomes.

Disposició final segona. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret llei entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

8 de setembre de 2026.

FELIPE R.

El president del Govern,
PEDRO SÁNCHEZ PÉREZ-CASTEJÓN